

Remissyttrande

Diarienummer: NV-00647-24.

2024-01-30

Naturvårdsverket

registrator@naturvardsverket.se

Yttrande över vägledning & konkretisering - att bruka klövvilt som resurs

Sveriges Jordägareförbund (härefter Förbundet) har inbjudits att yttra sig över Naturvårdsverket vägledning & konkretisering - Att bruka klövvilt som resurs (NV-00647-24)

Ståndpunkter

- Förbundet välkomnar att Naturvårdsverket konkretiserar begreppet *Främja brukandet av klövvilt som resurs*.
- Positivt att det tydligt framgår att klövviltsstammarna ska förvaltas lokalt och i samverkan med berörda.
- Endast älg ska omfattas av Jaktmin och övriga klövviltarter ska regleras utifrån lokala behov och förutsättningar.
- Förtydliga ytterligare klövviltets och jaktens faktiska ekonomiska värde och betydelse.
- Ta hänsyn till fler påverkansfaktorer än antalet älgar vid skadeförebyggande åtgärder.
- Kvalitet hos klövviltspopulationerna är en viktig parameter för att minska skador, vilket tydligare bör framkomma i underlaget.

Särskilda kommentarer till promemorians förslag

Jaktmin på ÄFO-nivå

Naturvårdsverket föreslår att länsstyrelsen i samråd med viltförvaltningsdelegationen ska besluta om övergripande riktlinjer för Jaktmin.

Förbundet anser att Jaktmin inte bör beslutas på regional nivå då stora lokala variationer som kan påverka Jaktmin-nivån kan förekomma. Dessutom besitter inte viltförvaltningsdelegationerna tillräcklig kompetens för att bedöma om vilka nivåer som vore lämpliga för länet.

Förbundet föreslår att älgförvaltningsområdena (ÄFO) insamlar förslag på Jaktmin från ingående älgskötselområden (ÄSO). Utifrån dessa uppgifter föreslår ÄFO ett Jaktmin för det aktuella ÄFO till länsstyrelsen som fastställer det.

Jaktmin bör endast omfatta älg

I underlaget framgår att Jaktmin ska omfatta älg och eventuellt kronhjort.

Förbundet anser att Jaktmin endast ska omfatta älg. Älgen ingår i ett mer omfattande förvaltningssystem än kronhjort och har en nationell särställning som jaktbart vilt. Med bakgrund av det är bedömning om Jaktmin mer angeläget och motiverat.

Övriga hjortviltarter samt vildsvin ska inte omfattas av Jaktmin utan förvaltas adaptivt utifrån lokala förutsättningar.

Målgrupp

Naturvårdsverkets uppdrag att *främja brukande av klövviltet som resurs* omfattar alla som berörs i samhället och har rådighet i beslut som kan komma att påverka viltet. Därför ska det tydligt framgå och inte avgränsas till de parter som nämns i underlaget.

Om en specifik målgrupp ändå särskilt ska uttalas bör även andra myndigheter och akademier som har möjlighet att bidra till att *främja brukandet av klövvilt som resurs*, tex Skogsstyrelsen och Sveriges lantbruksuniversitet.

Lokal adaptiv förvaltning

Det är positivt och viktigt att det tydligt framgår att beslut i förvaltningen ska vara lokalt förankrade och fattas i samråd eller av de som berörs.

Dagens förvaltningssystem syftar till att uppnå en ekosystembaserad lokal förvaltning som bygger på samverkan och dialog mellan berörda intressen. Älgförvaltningen bör vara lokalt förankrad och ekosystembaserad.

Älgens särställning

Beaktas bör även att älgen har en särställning gentemot övrigt klövvilt, som nationalsymbol och som jaktbyte. Att införa Jaktmin på älg, kan i områden med konkurrens från andra klövviltarter, skapa incitament till en ökad medvetenhet om behov av åtgärder som kan bidra till ökad balans mellan arter och den naturliga betesresursen.

Viltets värde

En resurs har ett värde. I underlaget resoneras kring vad som ingår viltets värde, dock lyfts mjuka och upplevda värden i högre utsträckning än viltets faktiska ekonomiska värde som intäkter från jaktupplåtelse, aktivt viltbruk i kommersiellt syfte samt viltets indirekta värde i form av exempelvis handel av utrustning och tillbehör, besöksnäring, skytteträning och hundverksamhet. Värdet av jägarnas samhällsnytta att reglera viltstammar och hantera eftersök efter trafikskadat vilt bör även nämnas.

Förbundet anser att viltets ekonomiska värde och dess betydelse för en levande landsbygd ska tydliggöras och att det föreligger behov att utreda vad det faktiska ekonomiska värdet av klövviltet och jakten är.

Arters bevarande och hänsyn i landskapet

Bra att det framgår i underlaget att förvaltningens inriktning inte ska vara att helt ta bort en art inom större geografiska områden även om artens närvaro kan innebära skador. Viktigt att ta hänsyn till fler parametrar än bara antalet älgar vid skador, tex hänsyn till åtgärder som främjar foderproduktion i skogsbruket eller minskar risken för trafikolyckor med vilt.

Det är viktigt att även se hur landskapet påverkar viltet och viltets påverkan på landskapet. Likväl som åtgärder för att begränsa skador och olägenheter kan vara att minska antalet djur kan åtgärder som minskar risker för skador vara lika effektiva och därmed viktiga.

För Sveriges Jordägareförbund

Carl Kuylenstierna
Ordf. Viltbrukskommittén

Johan Varenius
Sakkunnig jordbruk & vilt

Sveriges Jordägareförbund representerar större privata markegendomarna i Sverige. Förbundets medlemmar skapar nytta för människor och miljö genom ett långsiktigt förvaltande av förnyelsebara naturresurser. Vi erbjuder ett helhetsperspektiv på modernt landsbygdsföretagande då medlemmar ofta bedriver lant-, skogs- och energiproduktion i större skala på samma fastighet. Genom stärkt landsbygdsföretagande och äganderätt vill vi utveckla näringslivet på den svenska landsbygden.